

STANOWISKO nr 7/2017

Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 20 kwietnia 2017 r.

w sprawie zwiększenia puli środków na dofinansowanie inwestycji
w infrastrukturę przedszkolną

Konwent Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego zwraca się z apelem do Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego o:

1. zwiększenie puli środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach poddziałania 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną RPO WK-P 2014-2020, do wysokości zapewniającej dofinansowanie w pełnej wnioskowanej wysokości wszystkich wniosków złożonych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach konkursu RPKP.06.03.01-IZ.00-04-031/16
2. wyłączenie dokonanego zwiększenia puli środków z limitów ustalonych w ramach strategii ORSG.

Uzasadnienie

Jak wynika z opracowania „Wychowanie przedszkolne w województwie kujawsko-pomorskim 2015” przygotowanego przez Biuro Analiz w Wydziale Analiz i Ewaluacji Departament Rozwoju Regionalnego Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, w skali kraju nasze województwo zajęło w 2014 roku 15 pozycję na 16 województw w zakresie odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Średnia dla Polski wynosiła 79,4%, w tym 92,9% w miastach i 60,8% na wsi. W województwie kujawsko-pomorskim odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił ogółem 72,4%, w tym w mieście 88,1% i na wsi 52,3%.

Z ww. opracowania wynika również, że średnio na 100 miejsc w przedszkolach na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przypada 92,1 dzieci w wieku przedszkolnym. Autorzy raportu wyciągają wniosek, że kluczową kwestią jest „zwiększenie zainteresowania, wyrażonego przez rodziców dzieci w wieku przedszkolnym, do objęcia dziecka tą istotną w jego rozwoju kategorią edukacji”. W naszej ocenie jest to istotne zagadnienie, jednak z naszych doświadczeń

wynika, że jeszcze większe znaczenie ma dostępność przedszkola w niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania. W tym zakresie jest jeszcze sporo do zrobienia, gdyż struktura lokalizacji przedszkoli nie jest dostosowana do potrzeb mieszkańców.

W naszej ocenie występuje duża korelacja pomiędzy poziomem upowszechnienia edukacji przedszkolnej, a wynikami nauczania dzieci w szkole podstawowej czy też gimnazjum. Niestety uczniowie szkół z województwa kujawsko-pomorskiego w ostatnich latach osiągnęli w sprawdzianie szóstoklasistów i egzaminie gimnazjalnym wyniki poniżej średniej w kraju. Uważamy, że bez zdecydowanych i intensywnych działań mających na celu zwiększenia dostępności edukacji przedszkolnej i zwiększenia liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym nie uda się skutecznie rozwiązać tego problemu.

Znaczenie edukacji przedszkolnej trafnie określa Ministerstwo Edukacji Narodowej: „Pierwsze lata życia dziecka decydują o jego rozwoju i dalszych losach. Znacząca część możliwości intelektualnych człowieka kształtuje się w pierwszych latach życia. Większość wrodzonych predyspozycji rozwija się intensywnie w wieku przedszkolnym, dotyczy to także zdolności uczenia się. Działania edukacyjne, stymulowanie rozwoju intelektualnego i społecznego dziecka przynoszą najlepsze rezultaty właśnie w okresie przedszkolnym. Jest to także najlepszy okres na zapobieganie ewentualnym trudnościom w nauce – niwelowanie dysharmonii rozwojowych, terapię zaburzeń, wyrównywanie zaniedbań środowiskowych. Umiejętności, które małe dzieci wynoszą z przedszkola, procentują w szkole lepszymi wynikami w nauce, a w dorosłym życiu lepszym funkcjonowaniem społecznym i zawodowym. Zapewnienie lepszego dostępu najmłodszych dzieci do edukacji to najskuteczniejszy sposób na wyrównywanie szans edukacyjnych”.

Niestety gminy nie są w stanie same rozwiązać problemu niewystarczającego upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Niezbędne jest w tym zakresie wsparcie naszych działań funduszami strukturalnymi. Duże nadzieje pokładaliśmy w strategiach ORSG, które miały być mechanizmem pozwalającym wykorzystać Fundusze Europejskie do rozwiązywania najbardziej istotnych problemów w danym powiecie. Pierwszą niekorzystną dla naszych gmin i powiatów decyzją było podzielenie przyznanych dla danego obszaru środków w proporcji 58,19% EFRR i 41,81% EFS. W porównaniu z instrumentem ZIT, dla którego proporcje wynoszą 85,89% EFRR i 14,11% EFS, otrzymaliśmy znacznie mniej środków na inwestycje infrastrukturalne w przeliczeniu na mieszkańca. Następnie na etapie negocjacji dowiedzieliśmy się, że zapotrzebowanie na inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w województwie znacznie przekracza dostępną alokację w ramach Poddziałania 6.3.1 i niezbędne jest zredukowanie poziomu dotacji naszych przedsięwzięć.

Trudność polega na tym, że w przypadku budowy przedszkoli nie da się zadania podzielić na etapy, czy też wykonać w części. Jeżeli dana gmina planowała budowę nowego budynku, to

musi go wykonać w całości albo odstąpić od realizacji tego zadania. Sytuacja finansowa gmin w większości przypadków nie pozwala na sfinansowanie tak dużego przedsięwzięcia wyłącznie ze środków własnych lub przy niewielkim poziomie dofinansowania. Dodatkowo naszą sytuację skomplikowało odwołanie reformy dotyczącej obowiązku szkolnego dla sześciolatków. Na etapie przygotowywania strategii ORSG zakładaliśmy, że do przedszkoli będą chodziły dzieci w wieku 3-5 lat. Obecnie miejsca musimy zapewnić również dla dzieci sześciolatków. Okazało się, że w zakresie edukacji przedszkolnej limity wprowadzone przez strategię ORSG uniemożliwiają rozwiązanie jednego z najważniejszych problemów w naszym województwie.

W związku z przytoczonymi argumentami zwracamy się z prośbą o wsparcie naszych działań mających na celu upowszechnienie edukacji przedszkolnej i zwiększenie puli środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w zakresie inwestycji w infrastrukturę przedszkolną. Tylko dzięki wspólnemu działaniu i przy znacznym wsparciu ze środków Unii Europejskich uda się nam rozwiązać problemy związane z dostępnością edukacji przedszkolnej i docelowo poprawić wyniki nauczania w naszych szkołach.

Prosimy jednocześnie o podjęcie decyzji w możliwie jak najszybszym czasie. W naszych projektach zakładaliśmy, że część przedszkoli wybudowana zostanie w 2017 roku. Obecnie jest to już nierealne, ale nie chcielibyśmy tracić kolejnego roku. Nasza determinacja do działania w tym zakresie jest duża, o czym świadczy ogłoszenie przez niektóre gminy przetargów na budowę przedszkoli, przy założeniu zwiększonego dofinansowania ze środków UE.

Przewodniczący Konwentu

Jacek Brygman
Jacek Brygman
Wójt Gminy Cekcyn

Otrzymują:

1. Przewodniczący Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Pan Ryszard Bober
2. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Pan Piotr Całbecki
3. Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu – Pan Rafał Pietrucień
4. Wójtowie i Burmistrzowie Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego